

प्रधानमंत्री आदि आदर्श ग्राम ह्या  
योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता  
ग्राम स्तरावर “ग्रामस्तरीय  
अभिसरण समिती” स्थापन  
करण्याच्या अनुषंगाने .....

महाराष्ट्र शासन  
आदिवासी विकास विभाग  
शासन निर्णय क्रमांक विकेंस-२०२१/प्र.क्र. ९२/ का. १९  
मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरु चौक  
मंत्रालय, मुंबई:- ४०० ०३२.  
दिनांक- २३/ १०/ २०२३.

वाचा-

१. सम क्रमांकित शासन निर्णय दिनांक १३ जुलै २०२२
२. केंद्र सरकार जनजातीय कार्य मंत्रालय क्र. F No ११०१४/०१/२०२१/SCA,  
दिनांक १२ सप्टेंबर २०२३.

प्रस्तावना :-

केंद्र शासनाने अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्या असलेल्या गावांचा आदर्श गाव संकल्पनेवर आधारित एकात्मिक, आर्थिक व सामाजिक विकास करण्यासाठी प्रधानमंत्री आदि आदर्श ग्राम ही योजना सुरु केली आहे. संदर्भाधिन शासन निर्णयान्वये राज्य शासनाने योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता मार्गदर्शक सुचना निर्गमित केल्या आहेत. आता, संदर्भ २ येथील पत्रान्वये केंद्र शासनाने योजनेच्या मार्गदर्शक सुचनांमध्ये गाव स्तरावर “ग्रामस्तरीय अभिसरण समिती” (VILLAGE LEVEL CONVERGENCE COMMITTEE) स्थापन करण्याची तरतुद केली आहे. त्यानुसार संदर्भाधिन शासन निर्णयामध्ये ग्रामस्तरीय अभिसरण समिती समाविष्ट करण्याची बाब राज्य शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय -

प्रधान मंत्री आदि आदर्श ग्राम विकास ह्या १०० टक्के केंद्र पुरस्कृत योजनेच्या अंमलबजावणीकरिता निर्गमित करण्यात आलेल्या संदर्भ १ येथील शासन निर्णयामधील मुद्दा क्रमांक ४ योजनेचीअंमलबजावणी मधील उपमुद्दा क अंमलबजावणी स्तर व संबंधित स्तरावरील कार्य यानंतर खालीलप्रमाणे ड हा मुद्दा समाविष्ट करण्यास या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात येत आहे .

**ड. ग्राम स्तरीय अभिसरण समिती** - योजनेशी संबंधित कार्य पार पाडण्यासाठी ग्राम स्तरावर पुढीलप्रमाणे समितीची स्थापना करण्यात येईल.

१. सरपंच -अध्यक्ष
२. ग्राम पंचायतीमधील सर्व आदिवासी सदस्य
३. अंगणवाडी सेवक/सेविका, आशा सेविका, ANM.
४. पंचायत राज तसेच सार्वजनिक बांधकाम व्यवस्थेशी संबंधित यंत्रणा.
५. नरेगा योजनेत काम करणारे संबंधित.

६. शाळा शिक्षक.
७. इतर संबंधित विभागांचे प्रतिनिधी .
८. ग्राम विकास अधिकारी/ ग्रामसेवक.
९. आवश्यकतेनुसार राज्यस्तरीय तांत्रिक सहाय्य संसाधन संस्थेचे प्रतिनिधी -विशेष आमंत्रित.
१०. ग्रामपंचायतीमधील एक आदिवासी सदस्य - सदस्य सचिव.

- समितीची रचना वरीलप्रमाणे असली तरीही योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी समितीमध्ये सदस्यांचा समावेश करणे, सदस्यांना वगळणे हे आवश्यक आहे, असे समितिच्या अध्यक्षांचे मत झाले असेल तर अध्यक्ष आवश्यकतेनुसार निर्णय घेऊ शकतील. तथापि, आदिवासी समाजातील सदस्याची बदली केवळ आदिवासी समाजातील सदस्याच्या समावेशनाने करण्यात येईल.
- योजनेच्या सुलभ अंमलबजावणीसाठी सदर समितीची तीन महिन्यांतुन किंवा आवश्यकतेनुसार बैठक आयोजित करण्यात येईल.
- समिती गरजांचे सर्वेक्षण, माहितीचे संकलन, ग्राम विकास आराखडे तयार करणे, अंमलबजावणी करणे, मुल्यमापन व संनियंत्रण करणे, इत्यादी बाबत महत्वाची भुमिका पार पाडेल.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या [www.maharashtra.gov.in](http://www.maharashtra.gov.in) या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक २०२३१०२३१५०६३००४२४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(स. श्री. खांडेकर)  
कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मलबार हिल, मुंबई.
२. मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.४०० ०३२.
३. मा.मंत्री (आदिवासी विकास), मंत्रालय, मुंबई:- ४०० ०३२.
४. सर्व मा. मंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
५. मा. राज्यमंत्री (आदिवासी विकास), मंत्रालय, मुंबई:- ४०० ०३२.
६. सर्व मा. राज्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
७. सर्व मा. विधानसभा सदस्य.
८. सर्व मा. विधानपरिषद सदस्य.
९. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.

१०. मा. सचिव, आदिवासी विकास, यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
११. मा. अपर मुख्य सचिव/प्रधान सचिव/सचिव, वित्त विभाग, नियोजन विभाग, ग्रामविकास विभाग, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
१२. मा. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
१३. आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य, नाशिक.
१४. सर्व उप सचिव/अवर सचिव आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१५. निबंधक, उच्च न्यायालय, मुंबई, / खंडपीठ नागपूर / खंडपीठ औरंगाबाद.
१६. आयुक्त, आदिवासी संशोधन व प्रशिक्षण संस्था, पुणे.
१७. सर्व जिल्हाधिकारी.
१८. व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य, आदिवासी विकास महामंडळ मर्या. नाशिक
१९. अपर आयुक्त, आदिवासी विकास, महाराष्ट्र राज्य नागपूर / नाशिक/ ठाणे / अमरावती.
२०. मुख्य कार्यकारी अधिकारी, सर्व जिल्हा परिषद.
२१. शिक्षण संचालक, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२२. शिक्षण संचालक, (उच्च शिक्षण) महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
२३. सर्व प्रकल्प अधिकारी, एकात्मिक आदिवासी विकास प्रकल्प.
२४. महालेखापाल (लेखा परिक्षा) / (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-१, मुंबई
२५. महालेखापाल (लेखा परिक्षा) / (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र-२, नागपूर.
२६. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी.
२७. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
२८. संचालक, माहिती व जनसंपर्क संचालनालय, मंत्रालय, मुंबई.
२९. निवडनस्ती (का-१९) आदिवासी विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई:- ४०० ०३२.